

Bugete fără secrete

Date. Analize. Politici

Buletin AUGUST 2017

www.viitorul.org
www.localbudgets.viitorul.org
www.localtransparency.viitorul.org

Politica fiscal-vamală, importantă pentru autonomia locală

Proiectul politicii fiscale și vamale pentru 2018 se află în prezent pe masa Ministerului de Finanțe pentru a fi definitivat și promovat. Proiectul urmărește creșterea încasărilor fiscale și stabilirea regulilor clare de impozitare bazate pe echitate. Documentul politicii fiscal – vamale este important și în contextul continuării și dezvoltării procesului de descentralizare și consolidare a autonomiei locale.

În acest context, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) sugerează mai multe propuneri, a căror realizare ar spori eficiența activității autorităților locale din țară. Printre acestea se numără: colectarea impozitului pe venitul persoanelor fizice la locul de domiciliu; perfecționarea mecanismului de transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor locale; achitarea taxei pentru amenajarea teritoriului per suprafață etc.

Celelalte aspecte ale politicii fiscal-vamală, abordate prin prisma intereselor autorităților locale le găsiți în ediția curentă a buletinului.

Viorel Rusu,
expert juridic CALM

INIȚIATIVĂ: Premieră în satul Costești:
Ședințele Consiliului local, transmise LIVE pe
site-ul primăriei

02

DECLARAȚIE: Ghișeul unic, soluție pentru
diminuarea corupției

04

ANALIZĂ: Consolidarea descentralizării prin
prisma politicii fiscal-vamale

07

CIFRE: Bugetele locale din anii 2007 – 2015,
publice pe un portal on-line

10

PATRIMONIU: Bunuri în valoare de
9 milioane de lei, neînregistrate în orașul Briceni

12

EXPERIENȚA SLOVACIEI:
Cu cine se întâlnesc primarii

14

INIȚIATIVĂ

Premieră în satul Costești: Ședințele Consiliului local, transmise LIVE pe site-ul primăriei

În premieră pentru satul Costești din raionul Ialoveni, la inițiativa locuitorilor, toate ședințele Consiliului Local pot fi urmărite în direct, începând cu 17 august curent. Astfel, toți cetățenii satului vor avea posibilitatea să vizioneze, în timp real, cum se desfășoară dezbaterile și cum se iau deciziile la nivelul legislativului local. Ședințele vor putea fi urmărite live pe site-ul primăriei, www.costesti.md. „Transparența reprezintă dezvoltarea

oportunităților de participare a cetățenilor la guvernarea locală în satul Costești. Primul pas în acest sens îl constituie transmiterea în direct a ședințelor Consiliului local și vor urma alte activități ce vor consolida legătura între primărie și locuitori. Acest proiect s-a născut din nevoia cetățenilor de a fi la curent cu tot ce se întâmplă în cadrul primăriei și cu toate deciziile care se iau la nivelul administrației locale”, a declarat primarul satului, Natalia Petrea.

Transmiterea în direct a ședințelor publice este una dintre activitățile proiectului „Sporirea transparenței și a responsabilității guvernării locale și a participării publicului în satul Costești”, implementat cu suportul Consiliului European. Proiectul mai include desfășurarea seminarelor de instruire pentru specialiștii primăriei privind asigurarea transparenței decizionale și modernizarea site-ului www.costesti.md. Scopul proiectului este de a creș-

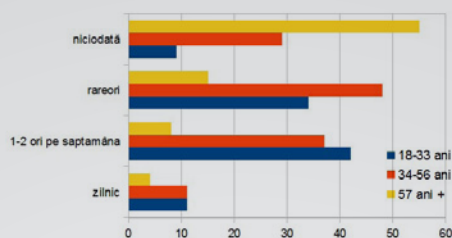
te transparența, accesul la informație, responsabilitatea autorităților locale și stimularea implicării comunității în procesul decizional. Partenerii proiectului sunt: AO „Alternativa”, Clubul de Cetățenie Activă din satul Costești și IDIS „Viitorul”.

COSTEȘTENII SE INFORMEAZĂ DIN GURA SATULUI

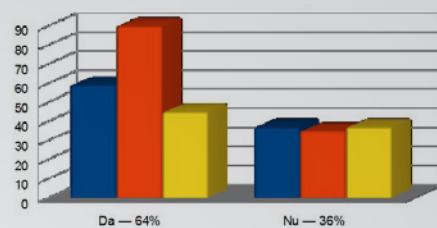
Și pentru că consultarea cetățenilor este esențială în cadrul unei democrații locale, 300 de persoane din satul Costești au participat la sondajul asociației „Dialog Pro”, prin intermediul căruia a fost evaluată activitatea primăriei în relație cu societatea civilă. Astfel, la întrebarea „De unde vă informați despre activitatea primăriei și a Consiliului local”, cea mai des menționată sursă de informare s-a dovedit a fi „gura satului” (45% din răspunsuri). Ceilalți locuitori obișnuiesc să afle noutățile administrației locale urmărind pagina de Facebook și site-ul primăriei.

Conform sondajului, pagina oficială a primăriei și pagina de Facebook a autorității locale sunt vizitate rareori de către cetățeni (32 din respondenți). Bugetul local și gestionarea banilor publice reprezintă un subiect de interes

Cât de des vizitați și citiți www.costesti.md?

Vă interesează bugetul (veniturile și cheltuielile) Primăriei?

general pentru publicul din Costești. Prin urmare, mai mult de jumătate din cetățeni (64%) au afirmat că sunt interesați de veniturile și cheltuielile locale, dar din păcate, 50 % din ei nu au prezentat primăriei nicio inițiativă de interes public.

Dialog direct cu autoritățile locale 31 din cele 303 persoane chestionate au afirmat că se informează despre activitatea administrației locale de la funcționarii primăriei, iar 28 de persoane – de la consilierii locali. Totuși, majoritatea locuitorilor își doresc ca funcționarii publici să organizeze mai multe întâlniri publice și să afle anume informații de la surse directe.

„Primăriile pot și trebuie să reprezinte vectori de diseminare a informațiilor și de creare a atitudinilor responsabile în rândul populației. Din cele analizate

constatăm că, în special în comunitățile rurale, există în continuare o preferință pentru dialogul față în față, de la om la om, în detrimentul comunicării oficiale”, spune Lilia Snegureac, președintele Centrului de resurse „Dialog Pro”.

Întrebați cât de transparentă este activitatea primăriei, majoritatea respondenților au apreciat-o ca fiind medie și doar 8 persoane au răspuns „Foarte transparentă” la întrebarea „Cât de transparentă este activitatea Primăriei Costești?”.

Satul Costești ocupă poziția a 15-a în Topul transparenței autorităților locale din Moldova. Localitatea a urcat patru poziții comparativ cu clasamentul din anul 2016 și a acumulat un scor de 36,7 puncte din 100.

Ana - Maria Veverița

DECLARAȚIE

Ghișeul unic, soluție pentru diminuarea corupției

Autoritățile publice din Republica Moldova sunt responsabile de prestarea unui șir de servicii destinate întreprinzătorilor la nivel național și la nivel local. Capacitățile administrative slabe, birocratizarea excesivă, neintegrarea sistemelor informaționale ale diferitor instituții sau interacțiunea insuficientă dintre diferite instituții implicate în prestarea serviciilor publice, duc la o calitate nesatisfăcătoare a serviciilor respective, iar uneori generează corupție și costuri suplimentare exprimate în timp și resurse financiare.

Potrivit studiului „Cum poate comunicarea de afaceri din Moldova să devină parte a soluției în lupta împotriva corupției”, realizat în 2017 de IDIS „Viitorul” și Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS-AXA”, cu suportul CIPE (Center for International Private Enterprise), comunitatea de afaceri este nemulțumită că trebuie să bată la ușile numeroșilor funcționari publici din diferite instituții publice pentru obținerea aprobărilor. Tot ei menționează, cu cât mai mult și mai des interacționează în mod direct sectorul privat cu funcționarii publici, cu atât mai posibil este apariția situațiilor de corupție. Potrivit studiului, 69,2 % din antreprenori au declarat că practicile de corupție și plata mitei sunt larg răspândite în afacerile din Republica Moldova.

INSTRUMENTE DE E-GUVERNARE ÎNTRE BUSINESS ȘI AUTORITĂȚI

Una din recomandările importante ale studiului pentru reducerea

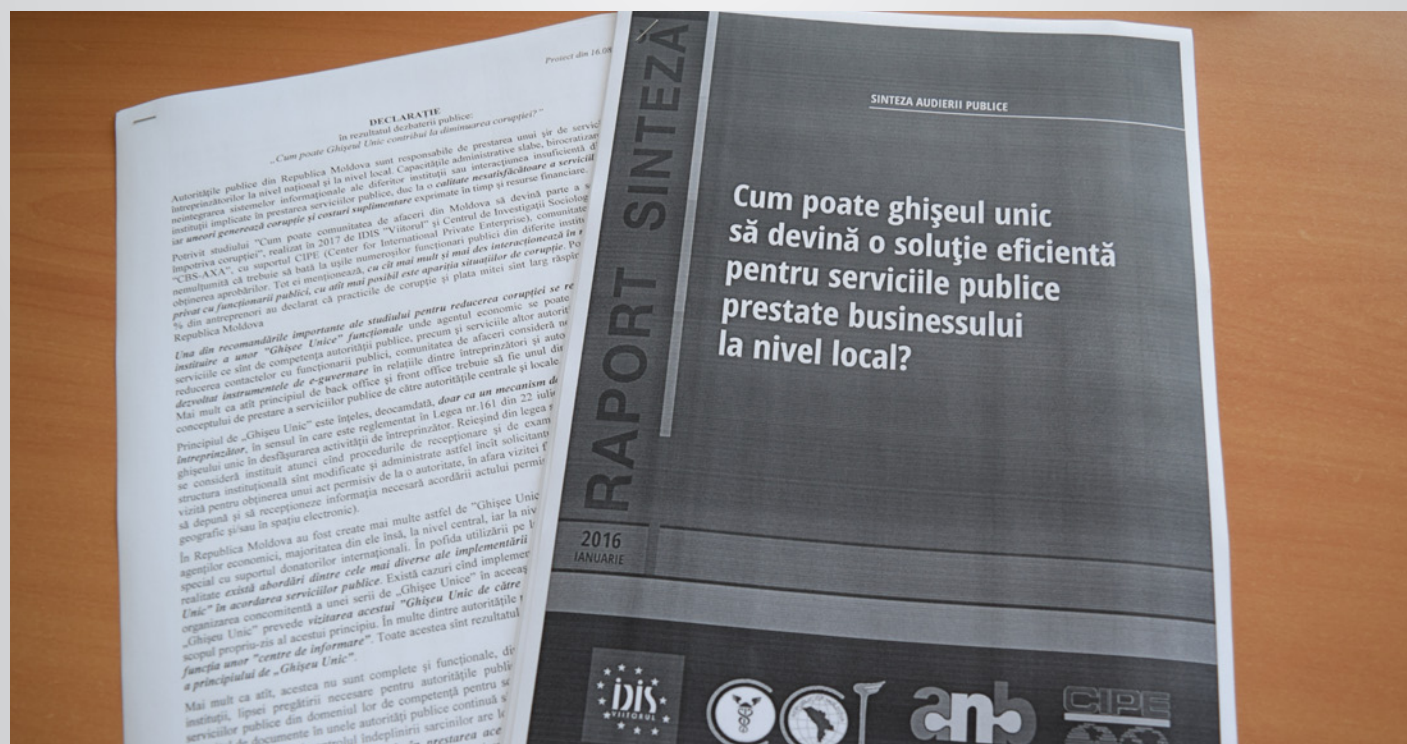
corupției se referă la necesitatea de instituire a unor ghișee unice, unde agentul economic se poate adresa și obține toate serviciile ce sunt de competența autorității publice, precum și serviciile altor autorități. Plus la aceasta, pentru reducerea contactelor cu funcționarii publici, comunitatea de afaceri consideră necesar de implementat și dezvoltat instrumentele de e-guvernare în relațiile dintre întreprinzători și autoritățile/instituțiile publice. Mai mult ca atât principiul de back office și front office trebuie să fie unul din principalele elemente ale conceptului de prestare a serviciilor publice de către autoritățile centrale și locale.

În Republica Moldova au fost create mai multe astfel de ghișee unice pentru serviciile publice prestate agenților economici, majoritatea din ele însă, la nivel central, iar la nivelul local acestea au fost înființate în special cu suportul donatorilor internaționali. În pofida utilizării pe larg a

denumirii de ghișeu unic, în realitate există abordări dintre cele mai diverse ale implementării modelului și principiului de „ghișeu unic” în acordarea serviciilor publice. Există cazuri când implementarea ghișeului unic se exprimă prin organizarea concomitentă a unei serii de ghișee unice în aceeași instituție sau organizarea sub egida de ghișeu unic prevede vizitarea acestui ghișeu de către beneficiari de 10 ori, de fapt degradând scopul propriu-zis al acestui principiu. În multe dintre autoritățile publice ghișeele unice doar îndeplinesc funcția unor centre de informare.

RISUL DE CORUPȚIE SE VA REDUCE PRIN APLICAREA TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE

Mai mult ca atât, acestea nu sunt complete și funcționale, din motivul interconexiunii insuficiente dintre instituții, lipsei pregătirii necesare pentru autoritățile publice în aplicarea noilor sisteme și pregătirea serviciilor

Buletinul informativ este elaborat în cadrul inițiativei „Localități transparente, competitive și sustenabile financiar”, implementată de IDIS „Viitorul”, în parteneriat cu Institutul pentru Reforme Economice și Sociale din Slovacia (INEKO). Inițiativa este susținută financiar de Programul de Asistență Oficială pentru Dezvoltare al Republicii Slovace (SlovakAid) și Ambasada SUA în Republica Moldova. Inițiativa are ca scop creșterea transparenței, a responsabilității financiare și competitivitatea autorităților locale din Republica Moldova.

lor publice din domeniul lor de competență pentru schimb electronic de informații și modernizare. Circuitul de documente în unele autorități publice continuă să se producă pe suport de hârtie, există instituții în care înregistrarea și controlul îndeplinirii sarcinilor are loc manual prin intermediul registrelor. Odată cu aplicarea tehnologiilor informaționale în prestarea acestor tipuri de servicii, riscul de corupție va fi minimizat, ca rezultat a posibilității de a monitoriza și evalua procesul de eliberare sau avizare a unui act permisiv la fiecare etapă.

Principiul ghișeului unic trebuie privit nu doar din perspectiva serviciilor de eliberare a actelor permissive în activitatea de întreprinzător, ci trebuie aplicat pentru întregul sistem de servicii publice, cu instituirea ghișeelor unice în procedura de prestare și a altor servicii publice.

În acest sens, ghișeul unic trebuie să fie ancorat la reforma administrației publice și modernizarea serviciilor publice la nivelul autorităților publice locale, în calitate de instrument necesar și eficient pentru prestarea serviciilor calitative, operative, cu costuri reduse, accesibile, transparente persoanelor fizice/juridice și reducerea corupției, prin excluderea contactului direct cu funcționarul public.

Plus la aceasta, se impune digitalizarea procesului de depunere a solicitărilor pentru serviciile pentru a exclude necesitatea ca populația să se prezinte la ghișeul entității prestatoare în cazul în care este posibilă depunerea online a solicitării. Acest fapt presupune transformarea ghișeului unic clasic într-un ghișeul unic electronic de depunere a solicitărilor pentru serviciile publice.

Viorel Pârvan,
jurist la IDIS „Viitorul”

Autoritățile trebuie să valorifice infrastructura existentă de e-guvernare

În contextul dezvoltării ghișeului unic în Republica Moldova, următoarele recomandări trebuie luate în considerare și realizate:

- 1. Procesul de instituire a principiului ghișeului unic trebuie intensificat și extins asupra tuturor serviciilor publice prestate de autoritățile administrației publice centrale și locale, pentru ridicarea calității serviciilor respective, reducerea costurilor și diminuarea corupției, fiind exclus contactul direct cu funcționarul public.*
- 2. Elaborarea și implementarea unor standarde comune pentru utilizarea tehnicilor de ghișeul unic în procesul operațional de prestare a serviciilor publice întru obținerea de către beneficiari ai serviciilor într-o singură instituție și în regim online.*
- 3. Se impune digitalizarea procesului de depunere a solicitărilor pentru serviciile și implementarea ghișeului unic electronic, fapt ce va reduce corupția, timpul și costul de prestare a serviciilor publice.*
- 4. În contextul reformei administrației publice, se impune crearea unui sistem de atribuire/transfer al competențelor între administrația publică centrală și administrația publică locală de ambele niveluri, caracterizat prin funcționalitate, claritate, stabilitate, corelare cu resursele disponibile, cu capacitățile administrative ale unităților administrativ-teritoriale, autonomia locală și descentralizarea serviciilor publice.*
- 5. Este necesară o abordare instituțională mai largă și inter-cooperare a autorităților/instituțiilor publice în prestarea serviciilor publice, pentru a facilita schimbul electronic de documente între autoritățile/instituțiile publice (inclusiv cu cele la nivel local), interoperabilitatea registrelor publice și bazelor de date electronice de stat și celor departamentale, etc.*
- 6. Este necesar de elaborat cadrul normativ de reglementare a serviciilor publice la nivelul normelor primare pentru a defini clar ”serviciile publice” și diversitatea de servicii publice.*
- 7. Valorificarea pe deplin de către autoritățile publice a infrastructurii de e-guvernare existentă (platformelor și serviciilor electronice guvernamentale deja disponibile) pentru reducerea sarcinii (poverii) administrative atât pentru prestatorii, cât și pentru solicitanții/beneficiarii serviciilor publice.*
- 8. Instruirea personalului autorităților prestatoare de servicii publice, a personalului (angajaților ghișeului Unic) pentru a cunoaște și implementa noile concepte și tehnici de reinginerie și digitizare.*
- 9. Promovarea campaniilor de informare a cetățenilor pentru ridicarea gradului de percepție, asimilare și susținere de către populație a e-transformării guvernării în Republica Moldova.*

ANALIZĂ

Consolidarea descentralizării prin prisma politicii fiscal-vamale

Guvernul, prin intermediul Ministerului Finanțelor, se află în proces de elaborare și promovare a politicii fiscal-vamale pentru anul 2018. Acest document complex este foarte important în contextul continuării și dezvoltării procesului de descentralizare și consolidare a autonomiei locale.

În acest context, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) sugerează mai multe propuneri, a căror realizare ar contribui esențial la eficiența activității autorităților locale din țară.

Prin urmare:

- Se impune *introducerea sistemului de colectare a impozitului pe venitul persoanelor fizice la locul de domiciliu* (reședință), cu compensarea veniturilor perdanților din alte surse. Această măsură va permite asigurarea unei dezvoltări rurale reale și echitabile. O astfel de măsură va reprezenta o creștere semnificativă a veniturilor bugetelor locale și un impuls de dezvoltare, în special pentru comunitățile rurale (dar și cele urbane), locuitorii cărora într-un număr mare desfășoară activități în centrele urbane mari. În același timp, urmează a fi revizuite cotele actuale al veniturilor care rămân la dispoziția bugetelor locale ale localităților urbane, în vederea creșterii lor.

- Se propune *includerea în categoria veniturilor bugetelor locale a impozitului din venitul persoanelor juridice*

FACILITĂȚI FISCALE ȘI „VENITURI RATATE”

Se impune necesitatea introducerii și definirii noțiunii de „venituri ratate” ale bugetelor locale și stabilirii mecanismului compensării lor, având în vedere că bugetele locale se aprobă fără deficit. Astfel, pe parcursul anului pot crește prețurile și salariile minimale, iar scutirile și facilitățile care afectează veniturile bugetelor locale se oferă lege, încălcându-se principiile echității și corespunderii resurselor cu competențele.

În afară de impozitul pe imobil/funiliar, anumite categorii de persoane sunt scutite și de unele taxe locale. Conform principiilor autonomiei locale, toate scutirile la plata tuturor plăților urmează a fi compensate autorității locale respective prin transferuri calculate pentru anul curent în limita veniturilor ratate de autoritățile locale pentru anul în care exercițiul bugetar este încheiat. Adică, în evidență ar trebui să persiste noțiunea de „venituri ratate” din cauza modificărilor la legislație care afectează bugetele locale și facilităților acordate de autoritățile centrale în mod unilateral anumitor categorii de persoane. În mod normal, dacă autoritățile centrale iau anumite decizii de acest gen, în rezultatul cărora se reduc (ratează) veniturile bugetelor locale, atunci ele ar trebui să compenseze venitul respectiv ratat comunităților locale. Suma veniturilor ratate urmând să fie adăugată la transferurile cu destinație generală care se virează în bugetele locale respective. În caz contrar, au loc abuzuri și încălcări ale cadrului legal național și internațional.

De asemenea se impune revizuirea scutirii de la plata impozitelor, taxelor locale și a altor plăți (chirie) a unor agenți economici mari sau monopolști, care folosesc bunurile

colectat în teritoriul respectiv, pentru a asigura creșterea motivației autorităților administrației publice locale (APL) de a dezvolta mediul de afaceri local, atragerea investițiilor, precum și pentru a dezvolta legătura strânsă între mediul de afaceri și autoritatea locală. Acest lucru va permite apariția unei surse concrete pentru asigurarea componentei investiționale în bugetele locale, mărimea căreia deja va depinde de interesul și implicarea directă a APL.

■ Se propune *revizuirea statutului, apartenenței și modului de repartizare a taxelor pe resursele naturale*. Aceste taxe ar trebui incluse în categoria taxelor locale, fiind încă o sursă de venit care, sau cel puțin o parte a acestora, trebuie să fie virate la bugetele locale de nivelul I. APL au de asemenea de soluționat diverse probleme în domeniul mediului, mai ales că aceste taxe conform Codului fiscal (art. 6 alin. (6)) fac deja parte din sistemul impozitelor și taxelor locale. La fel, înlesnirile la aceste taxe trebuie să fie acordate prin același mecanism ca impozitul pe bunurile imobiliare și taxele locale.

■ Este necesar *de revăzut și perfecționat mecanismul de transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor locale*, inclusiv de avut în vedere perdanții din aplicarea mecanismului respectiv. Conform art. 4 din Legea privind descentralizarea administrativă, infrastructura drumurilor este un domeniu propriu autorităților locale, care nici cum nu poate fi finanțat din transferuri cu destinație specială, aceasta fiind o încălcare a autonomiei locale. În acest sens, transferurile trebuie să fie cu destinație generală.

■ *Modul de aplicare al taxei locale pentru amenajarea teritoriului trebuie modificată, astfel ca aceasta să fie achitată per suprafață și nu per angajat*. Acest lucru va crește esențial veniturile la bugetele locale, va permite diminuarea fenomenului eschivării de la plata impozitelor și asigurarea echității. De multe ori, gospodăriile care dețin un hectar de terenuri achita aceeași taxă ca și o companie agricolă care deține câteva sute de hectare și declară că are doar un angajat.

proprietate a unităților administrativ-teritoriale, fiind scutiți de diverse taxe, impozite și plăți care urmau să ajungă în bugetele locale și care sunt în exclusivitate proprietatea unităților administrativ-teritoriale. Mai mult ca atât, situația actuală prin care acestor agenți economici li se acordă anumite scutiri este una total disproporțională, inechitabilă și contrară legii, deoarece acești agenți la rândul său, impun și percep plăți enorme din partea autorităților locale pentru orice serviciu prestat.

IMPOZITELE ȘI TAXELE LOCALE TREBUI ADMINISTRATE DE AUTORITĂȚILE LOCALE

Consolidarea rolului serviciului de colectare a taxelor și impozitelor locale de pe lângă autoritățile locale este imperativ necesară. Prin aceas-

ta se asigură autoritățile locale cu instrumente reale și concrete în scopul creșterii colectării impozitelor și taxelor locale. Anume autoritățile locale cunosc cel mai bine situația în teritoriu și sunt cele mai interesate în colectarea impozitelor și taxelor care rămân în bugetul local. Acest lucru este și în interes național, în contextul luptei cu economia tenebră, evaziunea fiscală și plata salariilor în plic. Însă, în prezent autoritățile locale nu au pârghii de a combate anumite fraude și se pot adresa doar la Serviciul Fiscal de Stat, care de multe ori nu dispune de capacitățile necesare pentru a se ocupa efectiv de taxele și impozitele locale. De aceea, trebuie analizată posibilitatea autorităților locale (a serviciului de colectare a taxelor și impozitelor locale) de a executa silit anumite obligații a plătitorilor

de taxe și impozite. Astăzi această competență o deține doar organul fiscal. Prin urmare, *domeniul administrării impozitelor și taxelor locale ar trebui decentralizat către autoritățile administrației publice locale.*

Acestea sunt doar câteva din aspectele cu privire la politica fiscal-vamală, abordată prin prisma drepturilor și intereselor autorităților locale, deși nu au fost reflectate și așa aspecte cum ar fi prelungirea acțiunii fondului de compensare pentru autoritățile locale, veniturile din contravenții, finanțarea instituțiilor sociale, finanțarea cheltuielilor capitale sau fondul de contribuții în proiectele investiționale; aspecte ce urmează a fi expuse în edițiile următoare ale buletinului.

Viorel Rusu,
expert juridic CALM

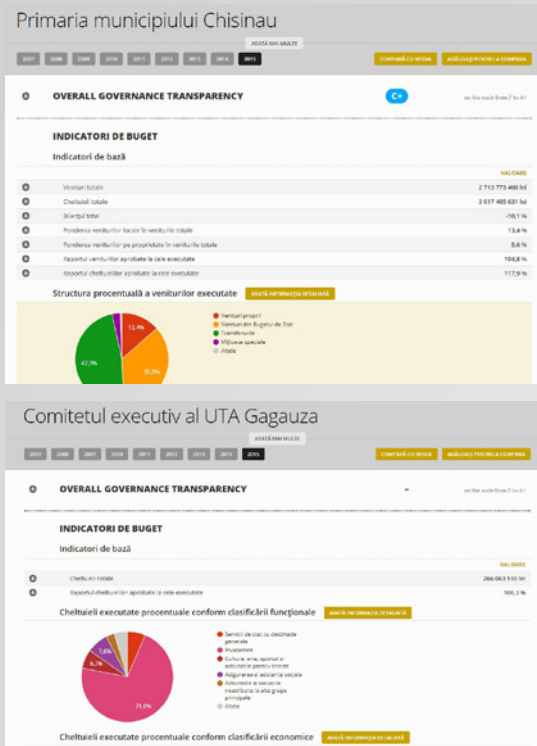

CIFRE

Bugetele locale din anii 2007 – 2015, publice pe un portal on-line

Cetățenii pot acum afla cum sunt cheltuiți banii publici, accesând www.localbudgets.viitorul.org. Portalul online, care include peste 1 100 000 de date și o hartă interactivă, prezintă nivelul de transparență a gestionării finanțelor publice în 898 de localități și 32 de raioane ale țării, inclusiv dintr-un raion din stânga Nistrului. Printre indicatorii monitorizați se numără ponderea veniturilor și a cheltuielilor, datoriile înregistrate, împrumuturile luate de la stat și activele financiare în ultimii opt ani.

	Nume	Venituri totale ▼	Cheltuieli totale ▼	Deplasari in interes de serviciu ▼
1	Primaria Trinca	3 284 750 lei	3 221 297 lei	3,45 %
2	Primaria Ciocilteni	4 212 027 lei	4 353 718 lei	2,80 %
3	Primaria Stoicani	1 762 550 lei	1 952 792 lei	2,22 %
4	Primaria Tatarauca Veche	1 546 121 lei	1 552 999 lei	1,50 %
5	Primaria Visoca	1 193 079 lei	1 089 574 lei	1,24 %
6	Primaria Hircesti	1 436 695 lei	1 453 132 lei	1,22 %
7	Primaria Constantinovca	1 056 492 lei	1 027 231 lei	1,17 %
8	Primaria Sinesti	1 595 298 lei	1 603 137 lei	1,09 %
9	Primaria Tanatariei Noi	601 115 lei	534 814 lei	1,02 %
10	Primaria Parcani (Raionul Soldanesti)	1 159 380 lei	1 273 905 lei	1,01 %
11	Primaria Tomaiul Nou	1 628 951 lei	2 537 626 lei	0,95 %
12	Primaria Milestii Mici	7 611 995 lei	7 661 530 lei	0,90 %
13	Primaria Meleseni	1 689 931 lei	1 738 330 lei	0,84 %
14	Primaria Orac	1 340 374 lei	1 386 587 lei	0,83 %
15	Primaria Hasnasenii Mari	1 836 409 lei	1 810 512 lei	0,82 %
16	Primaria Romanovca	632 583 lei	591 922 lei	0,80 %

Astfel, potrivit site-ului www.localbudgets.viitorul.org în anul 2015, primăriile din Moldova au cheltuit cel mai mult pentru învățământ, gospodărie comunală și infrastructura drumurilor. Astfel, municipiul Chișinău a cheltuit aproape un milion jumătate de lei pentru învățământ, în special pentru învățământul secundar și cel preșcolar; Bălțiul a cheltuit 200 de milioane pentru acest sector, în timp ce Ungheni a investit cea mai mare parte a bugetului municipal (32%) în instituțiile preșcolare de învățământ – 28 milioane lei.

MII DE LEI PENTRU DEPLASĂRILE ÎN INTERES DE SERVICIU ALE ALEȘILOR LOCALI

Pentru deplasările în interes de serviciu, cei mai mulți bani au fost cheltuiți de primăria municipiului Chișinău (1 milion 200 mii lei), urmată de primăria comunei Ciocâlteni (raionul Orhei) – 122 mii lei și primăria satului Trinca

din raionul Edineț – 111 mii lei, potrivit www.localbudgets.viitorul.org. Cheltuielile pentru deplasările funcționarilor și aleșilor din municipiul Chișinău au mers exclusiv pentru călătoriile în străinătate, lucru valabil și pentru aleșii locali din Ciocâlteni (o comună cu 3100 de locuitori) care au cheltuit mai mult pentru deplasările peste hotare (120 mii lei). Funcționarii din Trinca au cheltuit însă mai mult pentru deplasările în interiorul țării.

GĂGĂUZIA ESTE CEA MAI CHELTUITOARE REGIUNE DIN MOLDOVA

Comitetul executiv al Găgăuziei, consiliile raionale din Hâncești, Ungheni, Cahul și Orhei sunt autoritățile locale de nivelul II care au înregistrat cele mai mari cheltuieli în anul 2015. De remarcat este faptul că autoritățile găgăuze au cheltuit 190 de milioane doar pentru învățământ – mai exact 72% din totalul cheltuielilor executa-

te și doar 0,54% sau un milion jumătate de lei pentru ocrotirea sănătății, mai arată portalul de date deschise. Cele mai puține cheltuieli publice locale în anul 2015 au fost utilizate pentru menținerea ordinii publice și apărarea națională.

Ana – Maria Veverița

Platforma www.localbudgets.viitorul.org utilizează date oficiale publicate de Ministerul de Finanțe și le expune într-un mod pe înțelesul cetățeanului. Pagina a fost creată Institutul pentru Reforme Economice și Sociale din Slovacia (INEKO), în parteneriat cu IDIS "Viitorul" și cu suportul financiar al Fondului Național pentru Democrație (NED).

PATRIMONIU

Bunuri în valoare de 9 milioane de lei, neînregistrate în orașul Briceni

Conform datelor portalului www.localbudgets.viitorul.org, în anul 2015, veniturile în bugetul primăriei orașului Briceni au constituit 19,3 milioane lei, cu un venit pe cap de locuitor de 2 303 lei, în creștere cu 552 lei față de anul precedent, dar cu 686 lei sub medie.

Un management financiar eficient presupune ca autoritățile publice locale să asigure stabilitatea surselor de venituri bugetare, iar asta înseamnă, înainte de toate, creșterea și diversificarea surselor de venituri proprii. Din totalul veniturilor acumulate la bugetul orașului Briceni în anul 2015, 30,8% reprezintă venituri proprii ale autorității locale, o valoare dublă față de cea medie, fapt ce denotă capacitatea înaltă a autorității de a colecta venituri proprii și un grad înalt de descentralizare financiară. În același timp, ponderea veniturilor pe proprietate în veniturile totale este de doar 4,1%, fiind în scădere cu 1,3 p.p. față de anul 2014. Această tendință negativă vorbește despre ineficiența în administrarea proprietății publice care generează instabilitatea și imprevizibilitatea bugetului local. Pentru o planificare calitativă a bugetelor în baza unor prognoze asumate și reale, administratorii de bugete trebuie să realizeze o analiză amplă și complexă asupra potențialului economico-financiar aferent formării bazei de impozitare, în special a veniturilor proprii. Din păcate însă, prezența unor vulnerabilități instituționale, precum lipsa sau irelevanța unor obiective de evaluare credibilă a bazei de impozitare formată din activitățile din teritoriu, lipsa cadrului metodologic adecvat și a instrumentelor analitice de evaluare a prognozelor bugetare reduc capacitatea de prognozare și planificare a veniturilor proprii în bugetele locale.

VENITURI RATATE LA BUGET DIN CAUZA BUNURILOR NEÎNREGISTRATE

Deși au bugete austere și venituri insuficiente pentru necesitățile comunității, autoritățile locale nu contabilizează drepturile de proprietate asupra bunurilor publice pe care le dețin, inclusiv bunuri imobile, tere-

nuri și construcții, fapt ce cauzează ratarea unor venituri considerabile la buget. Potrivit, auditului Curții de Conturi pe anul 2015, Primăria orașului Briceni nu a înregistrat 193 unități de bunuri imobile proprii (conform Cadastrului bunurilor imobile) inclusiv: 66 loturi de pământ (12,9 ha) cu valoarea de 4,9 milioane lei; 8 unități de construcții (4 158 m.p.) cu valoarea de 1,6 milioane lei; 119 unități de încăperi (4 858 m.p.) cu valoarea de 2,8 milioane lei. Astfel, valoarea totală a bunurilor imobile neînregistrate din orașul Briceni se ridică la 9,3 milioane lei. Evaluările de audit relevă și faptul că de multe ori autoritățile locale nu urmăresc extinderea și consolidarea bazei de impozitare, iar acest lucru nu le permite să realizeze integral veniturile aferente bugetelor locale. Veniturile neacumulate de la gestionarea terenurilor proprietate publică aferente construcțiilor private sau privatizate în lipsa contractelor de arendă, veniturile neacumulate din terenurile proprietate publică, aferente construcțiilor în proces de privatizare, fondul apelor utilizat de către persoane fizice și juridice în lipsa contractelor de arendă și datoriile debitoare la plata de locațiune

neraportate au generat în anul 2015 pierderi la bugetul orașului Briceni în valoare de peste 1 milion lei.

ZERO TRANSPARENTĂ CU PRIVIRE LA FINANȚE

Nici la capitolul transparență primăria orașului Briceni nu stă foarte bine, situându-se la coada clasamentului de transparență, acumulând doar 8,0% din totalul a 100%, conform datelor din Raportul de transparență a guvernării locale, elaborat de IDIS „Viitorul”, în care au fost monitorizate 60 cele mai mari localități din țară. În ceea ce privește transparența bugetară, pe pagina web a autorității locale, la rubrica „transparență”, (www.primaria.br.md), lipsește orice informație cu privire la finanțele publice locale, nefiind disponibil nici bugetul actual al unității, nici cele pentru ultimii trei ani, așa cum prevede legislația. Acest lucru se referă și la raportul privind executarea bugetului anului precedent, care nu a fost publicat, cetățenii fiind privați de dreptul de a cunoaște cum sunt utilizați banii publici, dar și de a participa în procesul decizional.

Diana Enachi,
economist la IDIS „Viitorul”

TOP SECRET

Cu cine se întâlnesc primarii

Acum cinci ani, scandalurile iscate în politica din Slovacia au afectat enorm alegerile parlamentare. Conflictele au fost provocate de întâlnirile secrete ale politicianilor cu oameni de afaceri controversați. Într-un caz, a fost făcută publică o înregistrare a serviciilor secrete de stat. Înregistrarea includea niște discuții mai vechi între politicieni și oamenii de afaceri responsabili de privatizarea companiilor de stat și a proprietăților publice. În alt caz scandalos, președintele Parlamentului și liderul partidului de pro-dreapta au mers în vizită la un influent om de afaceri și lobbyist cu antecedente criminale.

Scandalurile au provocat o discuție aprinsă despre relațiile pe care le au politicieni. Acestea s-au referit nu doar la întâlnirile secrete (pentru că este foarte greu să le urmărești, bineînțeles), ci și la întâlnirile oficiale cu lobbyști importanți, care le-ar fi putut influența deciziile. Astfel, am hotărât să includem acest aspect în clasamentul nostru de transparență a celor mai mari 100 de orașe slovace. Am fost curioși dacă primarii sunt gata să împărtășească cu cetățenii săi informații despre întâlnirile lor. Prin urmare, am încheiat un acord cu o studentă, care a transmis cereri de solicitare a informațiilor tuturor primarilor incluși în clasament, conform prevederilor Legii cu privire la libertatea de informare. Suntem convinși că este în interesul publicului să cunoaștem cu cine se întâlnesc primarii și care este scopul acestor întâlniri. Publicarea agendei primarilor reprezintă un lucru obișnuit în multe orașe din Europa de Vest

sau din Statele Unite ale Americii. De exemplu, în orașul american San Jose, reprezentanții Consiliului Local își publică și calendarele, unele dintre ele cu informații despre întâlnirile cu diferite grupuri de interese.

EXPLICAȚII DUBIOASE

Rezultatele cercetărilor noastre nu au fost foarte surprinzătoare. Doar 35 din 100 de primari slovaci și-au împărtășit parțial agenda publică. Cincisprezece primari au încălcat legea și nu au răspuns deloc, iar 50 de primari au refuzat cererea. Motivele erau foarte îndoielnice și dubioase în multe cazuri.

Reprezentanții primăriei din Bratislava nu și-au împărtășit agenda „deoarece software-ul nu este capabil să arhiveze întâlnirile anterioare ale domnului primar”. Unele orașe au refuzat cererea, deoarece primarii lor „nu au nicio agendă” și „nu înregistrează întâlnirile”. Primăria celui de-al doilea cel mai mare oraș slovac Košice a susținut că trebuie să protejeze datele personale ale invitaților săi (cu toate acestea, unele date personale, cum ar fi data nașterii, pot și ușor șterse).

Mai mult, unii politicieni s-au simțit atât de provocați de solicitarea noastră, încât au încercat să contacteze reclamantul. Primarul din Trenčín a telefonat-o eronat pe mama studentei cu același nume și pentru că ea nu știa nimic despre solicitare, domnul primar a insistat să contacteze poliție din cauza solicitării false din numele femeii. Cu toate acestea, am descoperit și bune practici în orașele slovace - 10 din 100 de primării au publicat în mod pro-activ agendele primarilor. Din păcate, primarii, care sunt totodată și membri ai Parlamentului național, nu sunt incluși în listă. Asta înseamnă că cetățenii acestor orașe nu pot urmări cum primarii își împart timpul de lucru între Primărie și Parlament.

AGENDA PRIMARULUI – UN JOC DE MARKETING

Dar și istoriile de succes au propriile limite - unele agende include doar informații de PR despre performanțele primarului, altele sunt prea generale sau nu sunt actuale. Și pentru că publicarea agendei primarului nu este un joc de marketing, informațiile din calendar și din agendă ar trebui actualizate periodic. Pe lângă locul, ora și numele participanților, agenda trebuie să conțină și informații referitoare la scopul evenimentelor sau a ședințelor și dacă anumite întâlniri au un „caracter de lobby”.

Este frumos să știi că un primar a participat la o „degustare publică a unui vin”, dar, de exemplu, ar fi mai importante informațiile despre întâlnirile cu reprezentanții companiei care fac lobby pentru a impune taxe de parcare în oraș. Apropo, am desco-

perit o astfel de informație în agenda primarului din Bratislava. Întâlnirea dintre primar și reprezentanții companiei de parcare a avut loc în același timp când locuitorii din Košice și cei din Petržalka – un district al Bratislavei, protestau contra colaborării cu această companie. „În cele din urmă, am decis să gestionăm singuri sistemul de parcare”, a explicat primarul. Bineînțeles, dacă un primar vrea să-și ascundă unele intențiile, el poate să se întâlnească în secret cu un lobbyist. Dar nu mai este atât de ușor să lași publicul cu buza umflată atâta timp cât primăria publică în mod regulat toate detaliile despre întâlnirile și ședințele primarului în agenda sa.

Michal Piško,
Transparency International
Slovacia

oficiálne stránky mesta
HLOHOVEC

Titulka Mesto Občan / Podnikateľ

Informácie o meste

- O meste
- Poloha a geografia
- Demografia
- Symboly
- Logotyp mesta
- Pamiatky a pamätihodnosti
- Ocenené osobnosti
- Zaujímavosti
- Virtuálna prehliadka mesta
- Ulice mesta
- Sčítania 2011
- Hodnotenia nezávislých inštitúcií

Samospráva

- Primátor
- Zástupca primátora
- Kontrolór mesta
- Mestské zastupiteľstvo
- Mestská rada
- Komisie MsZ
- Rozpočet mesta
- Výročné správy mesta
- Verejně obstarávanie
- Volby a referendum

Samospráva > [Primátor](#) > Archív kalendára primátora - rok 2016

Archív kalendára primátora - rok 2016

Kalendár primátora - archív 2016

November 2016

31. 10. - 6. 11.	7. 11. - 13. 11.	14. 11. - 20. 11.	21. 11. - 27. 11.
------------------	------------------	-------------------	-------------------

December 2016

28. 11. - 4. 12.	5. 12. - 11. 12.	12. 12. - 18. 12.	19. 12. - 25. 12.	26. 12. - 31. 12.
------------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Streda 16. 11. 2016

Valné zhromaždenie - Bytové hospodárstvo, s.r.o.
Pracovné stretnutie – M. Landlová, nová riaditeľka MsKC
Stretnutie s občanmi
Pracovné stretnutie – poslanci MsZ – prerokovanie rozpočtu, odpočet PRM, poplatok za rozvoj

Štvrtok 17. 11. 2016

Štátny sviatok

Piatok 18. 11. 2016

Pracovné stretnutie – poslanec F. Duchoň
Pracovné stretnutie – konateľ All Marketing

www.hlohovec.sk

Calendarul primarului din orașul Hlohovec